

100

מלוב לחופי ישראל

— מאת דוד פלד —

בינתים, התורה, התורה, מטריפולני בממדים גדולים, כשלוש מאות צעירים עברו אותה דרך בה טרדני-שמונת החשונים וכולם נעצרו. הבעיה החלה להעסיק לא רק את קציני דרגוט אלא את השלטונות המרכזיים, בתוניס ובפרנס וההתארגנות להתוודע את כל הצעירים לגבול לוב, בשעה טובה, וזו תופיע בחוץ צעיר מצלמי תוניסיה ומראשו הקהילה משה ישי המוכר לנו מפעולותיו בשקאל ובגולדה. הוא עזר אותנו יחפצו מאתנו להמשיך דרכנו בכל מקרה, וכל האסירים שהיו מתכבים פנינו אלו בשאקל, פנינו נעשה זאת, ואשיב יחזיקונו לדעת מהתחייב, וככה שבנו הצעירנו לגום, בכסוף עינים, למחזה הפועל קמיט דרינוט, מהוגו וצ'רל, "ככה אתם מתנהגים אחרי האור, שעשיתם לכם ריק טוב, מי אמר לעתונאי משה, ויש לפהסם דברכי אנומים על תנאי המאסר, שלפני האסירים ומצאנום באמת בתנאים כה רעים? דוא כתב: "בית הסוהר

הצנפתיים, נמצא להם כ-300 צעירים יהודים, שפל מטרם, להשתחרר משלטון האימים של הבקריים, וגמא להסנת, בעלות של הרפובליקה הצרפתית, ונתנה דוקא צבא, צלפת התלטיול לחת יד לאנגלים, ואספו את הנעלים, האם פני צעירים, לעזור לשופטיה, שגו וואו קאהק, וואם וואר מתנת ההתעייסות, על השלטונות להרשות, לנערום, האלה, להשאק בתוניסיה, וזה צנ העיה, אם אתם נמקם אצלנו, אלא אדוני, השוכות,

כעבור יומים, גולפלו הוקאה, לשחרר את הצעירים, והאפשר להם, להתוודע אם להשאר בתוניס, למשך שלשה חדשים או לחזור ללוב, למעלה ממחצית הבחורים, תורו לטריפולי אך עלכו מבצע יתור נועז, בדרך חם, בתוניס עזר לנו משה ישי, לקבלת תעודות, ותענו לצרפת, שיש לגנוח אותנו בהפשרה תקלואית בשם "ביהוד", של תפועל המופת, נעלחנו למחנה אימונים במרסייל, וכפוף חודשי ימים, הגענו במסגרת עלייה, ללופי ישראל, שמנה נת הבחורים, משלוח ליתדות, שנות בירושלים והנגב, מביך שמונת הבחורים, שעשו דרכם הקשה משר, יתור משנה, בנדודים, ונפלו תמשה במלחמת השחרור, שניים, בקרבות תל חנון בנגב (יוסף גרפי, יצחק בנדוד) ושניים באזור ירושלים (מבורר, פנינו ומבורר, פדלוס) ואחד בקרבות, לשחרור רמלה וקד (יוסף גביש)

הקהלה שמנתה כ-700 נפשו, שמלו מפי החברים על, מאסר, יהודי הקהלה, הצטופפו מטביב לדרור, החיל ובכך, פדעות, פל אחד צ'רל כאילו היה נמצא על התחלה, אגש והתפל לאנשים, שלא יאונה לו כל רע, הוידומים בראותם את המלו, הרב, נשים ילדים וקנים, בתכנן, קבאו לאשתו של הקאפלו הצנפתי, בעבר דאית, אסרת, הפועה, גברת תמיה, ואצילה שתקורות, ופעלו, עינם מלוכסנת, בפון העורב, המרוד בטעם, גורל, חסיליה, לתור, התלל העויון, רות, והשדה של סובלנות, ותבנה.

משה ישי

הקול, הרב, שעמד מסביב לגדרות, נהאח, שבוע נחת מעצם, הופעתה, באותו רגע, יצא פתוך ההמולה, גבר כפון חמישים, צלוע, במקצת, אך בעל תורת פנים, היה זחיר, פרוץ האש דמחלה, וזוהית, והנחרם הערבי, פתח את הדלת, ואשת המפקד, נכ דיתאנוס, קבלה את סני, נשיא הקהלה, בחורה חתם, יצרפתה, קהילת, מאוכזבת, מהתים, לצעיר, אשר כל תסא, ביה, שאינו פגה, לחיות עם האנגלים, ובכך, לחיות תחת שלטונה, הנאצל של הרוח, וכלקה הצרפתית, הכרז, מה פרץ, מר פרץ, תירם, השובה הגברת, ימעיכה, אני מאד, את בריך ואלה הממארת, אפרוש עלין, את תפוח, עה יחור, בעלי, בחונים, נא לבקש, את בני, הקהלה, תהודית, לתור לבתיים.

בביתו של מפקד המשטרה בבנג'ו, היו חלי נוחים, אף בכל זאת, היה פנדר, מאסר, השלטונות הצנפתיים, פקדו, לא לשחרר אותה.

שתי חריות פעלו על מבח להעלות את הנושא, מלוב לחופי ישראל, אחת בדרך היס, נהשית בדרך המוכר, החשונים, היו שמונה צעירים, תלמידו, ישעיהו דאביבי, שלמדו תלמוד אצל הרב יוסף חורו, ישי, תלמוד חכם שהיה סני, נהוד, מנעוריו, נמשש, עתה, מודה בשיבת, פורת, יוסף, בירושלים, כחוף כחלי הישיבה, נקמו, שמונה, בחתים, את חלום הרב, אמת, עקב, תנמות, הוריים, התלנו המחורים, להביא, פעם בפעם, לבוש, אשר, לשום, ופשוטו, וכך נקמת, תכנת, יבכיה, שלום, ביום, ביום, 1947, יצא, אחר, אחר, מהעיר, לעיר, הגבול, וזהו, שבין, תוניסיה, ללוב, יהודה, ההגשו, מאד, בראותם, את, התפתות, הנועים, אשר, עומד, מעבר, את, המפנה, הולו, פרגליהם, בראש, הקבוצה, עמד, עליה, בשם, דוד, פדלוס, בוחף, השורים, האלה, (כיום, דוד פלד).

יום שלוש, בבוקר, יצאו, לדרך, לבושי, עביות, יחפים, בעקבות, הגמלים, שלי, סאלים, מלא, סחורות, מוכרות, פנו, סמים, נהה, סו, התעב, מטען, הציוני, של כסף, צנפתי, שח ברת, מלוב, ומצרים, הודו, היתה, ארוכה, ומשונה, כן סאלים, לא השגה, לגמלה, על הגמל, בלעה, ותלכו, יתור, מהיום, וביום, לא, יתור, לנו מנחה, משום, היום, הלוגט, באח, הבלמות, מצאנו, קבוצת, מצורעים, וסאלים, וכנס, לבקרת, אפל, תשת, עמם, ואותו, השאית, תחת, כפת, השמים, ונאלצנו, להיות, עבים, כל חלונות, שלא, זכרנו, אסנו, מלילה, חששנו, להיפגש, במדבר, פקד, עלינו, סאלים, יכל, אחד, ויהי, להגות, לבדו, מאותו, הבגנו, הורא, וזה, משטרת, שישו, של המשטרה, הצרפתית, אתם, לא, מכירים, אותי, ואני, לא, מכיר, אונכם, שמה, חפשו, אותי, ואוביל, אתכם, לבית, הפנסה, לאחר, ההוראות, חששו, סאלים, וזכרו, עם, גמלו, לעיה, מעפני, דבע, יעה, גראו, לפתע, לעינונו, ענו, אבק, צעומים, קבוצה, של, ג'האדים, ערבים, דהרו, לעברנו, במהירות, פקדתי, מיד, "יהתפנו", חתפתי, התפורה, והצליחו, להסתתר, מאחורי, השחים, את, אני, לא, הספקתי, להסתתר, מיד, המפוני, שישו, ג'האדים, שפנו, אלו, בפמה, שאלתי, אמרת, להם, שאני, מסלמי, הם, תטטו, במעלי, ולמרב, הצעה, מצאו, תפלו, מיד, ככלו, ויודו, לני, לבית, הסוהר, שבעת, החברים, הגיעו, לבית, הכנסת, בשלום, וסאלים, חזכה, להם, במקום, ביום, הראשון, עמדו, לידי, שנטרים, והעבידנו, בפרך, וזהו,

במנוע עירבה

לירושלים, שדרכי השלום (לונה 2)

דבר המערכה מן התוכן

סיכום הדיון על "מיוזג גלויות" מאת

המשנה שבועות עברין מאז נפתח הדיון על ראש הממשלה, מר לוי אשכול, על בעיית מיוזג גלויות ועד לסיומו ולקבלת ההחלטות שהוגשו על ידי סיעות הקואליציה ואלה שהוגשו על ידי סיעות הליבראליים ("חרות"), דיון זה נכפת על הכנסת לאחר הופעת ספר השיטת של קלמן כאלסון, שנועד לחולקת תנועה גזענית בישראל. משך שנה נמנעה הכנסת מלספד בנושא מתוך הצנן להזמיע מגרני יצאם, ולביני אש בין העדות ובשפתתם הדיון השתדלו כל המשתתפים בו החל מהאש הממשלה ועד אחרון המתווכחים, מבלי להזכיר את ספר ההשמטה. הם ניסו לגולל את הבעיות הקשורות בפערי החרתי הקיים בתוכנו, והנובע לדעת רוב המתווכחים מסבות כלכליות, סוציאליות וחנכיות, אולם מאחר שתדלון משך המשנה שבועות עקב מאורעות ודיונים על נושאים בוערים שבגנתם עלו לסדר היום של הכנסת — היה גם הסלכות פנשר. ההחלטות לא בשרו לנו רפורמות מהפכניות לתקוף העוותים ולשנוי התנאים למערך החשת המיוזג ובניטול הגנחמים של פגיעה כלפי יוצאי ארצות המזרח.

להכאות קולניות על שותפות מלאה של יוצאי כל הגלותות — הספרו לשמוע. האש הממשלה הבטח אמנם לזרז הקמת השיכונים לבני השכבות העניות. אך בדברו על בעיות החינוך, שהן אחת מן התקלות העומדות על הדבר לשנוי כל עדות — זמנע ראש הממשלה לתת כל הבטחה ממשית להגשמת אותה תכנית המדברת על הקניית חינוך תכונולוגי וגבוה לבני השכבות העניות תגם בעתיד הקרוב. למרות הבקורת הנשמעת זה עשר שנים — נגד הממשלה על שאינה מסיעות באופן פעיל לבני העניים למצוא את דרכם לבתי הספר התיכוניים והגבוהים — נמצאים אנו עדי היום במצב של קפאון ממשל. למהות כל קרנות הסטיפנדיות ובתי הספר המיוחדים "למחוננים" ובאזרי הפתוח, בהם מבוכות בעיקר אוכלוסייה מוצאי אלצות אסיה ואפריקה, לא עלת האחוה של יוצאי הארצות האלה בבתי הספר התיכוניים על 25% (בבתי הספר התיכוניים העיוניים האחוה קטן בהרבה עד היום) זאילו בבתי הספר הגבוהים — הגיע רק ל-12%. וזאת בשעה שאחוה המסיגים את בתי הספר היסודיים מבני עדות המזרח, עולה כבר מזמן על חמישים אחוזים.

קיוונו כי ראש הממשלה יוצל הזדמנות זאת של סיכום הדיון על "מיוזג גלויות" וימסור על החלטת הממשלה לפתח את שערי בתי הספר התיכוניים והגבוהים לרווחה כך שתנוע העשור הבא, יצופו ויעל על הבימה בני הדור המתבגר למערך יוכלו לתפוש את מקומם בהנהגת המדינה.

(המשך בעמך 23)

יחזקאל סופר
רוחות חדשות מנשבות בתנועה הציונית

משה פיאמנטה
קירום החברה הישראלית

אז מעיר
אנו נשכנינו במרחב

ש. ירושלמי
לנונית צפת תוכנת פתרון

דוד פתל ז"ל
הגיע עת המעשה

ס. דוד
בעיות האיבור הספרדי בקונגרס
הציוני הבני

ש. צוברי
במשנת הציונות אין כל חדש

ש. כהן ציון
אל נסתק בניצנות סמלית

דוד פלד
מלוב לחופי ישראל

זוסף צורילאל
השקלה גבוהה — כן היסוד

עפרם אגרון
לאה אלקנני

שמואל סבינו
קבוצת "עורר" — סנונית ראשונה

מנחם פתור
תרכות יהודי צפון אפריקה בתערוכה

גליון מוגדל — מחירו ג' ל"י

הוצאת המעצמות והספרות והתערוכות